

ΤΕΙ Κρήτης
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
– ΤΕΙ Κρήτης

Version 8.0

Σεπτέμβριος, 2016

Οδηγός Πτυχιακών Εργασιών

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
ΤΕΙ Κρήτης

Ομάδα Εργασίας

Μάρκος Κουργιαντάκης
Σοφία Παπαστεφανάκη
Γιάννης Ρομπογιαννάκης
Αλέξανδρος Αποστολάκης
Γιώργος Ξανθός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1. ΥΠΟΒΟΛΗ / ΕΓΚΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	4
1.1. Οι εισηγητές.....	4
1.2. Τα θέματα.....	4
1.3. Η υποβολή των θεμάτων.....	5
1.4. Η διαδικασία έγκρισης θεμάτων πτυχιακών εργασιών.....	5
2. ΑΝΑΛΗΨΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ.....	6
2.1. Η σημασία της πτυχιακής εργασίας.....	6
2.2. Οι προϋποθέσεις ανάληψης θέματος.....	6
2.3. Η επιλογή του θέματος.....	6
2.4. Η ανάληψη του θέματος.....	7
2.5. Αδυναμία ανάληψης θέματος.....	8
3. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	9
3.1. Χρονική διάρκεια.....	9
3.2. Γενικοί κανόνες εκπόνησης.....	10
3.3. Παραίτηση.....	10
4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	12
4.1. Γενικές οδηγίες.....	12
4.2. Δομή πτυχιακής εργασίας.....	12
4.2.1. Εξώφυλλο πτυχιακής.....	13
4.2.2. Σελίδα Copyright.....	13
4.2.3. Ευχαριστίες.....	14
4.2.4. Περίληψη.....	14
4.2.5. Περιεχόμενα.....	14
4.2.6. Εισαγωγή.....	14
4.2.7. Κυρίως Κείμενο (Κεφάλαια).....	14
4.2.8. Συμπεράσματα.....	15
4.2.9. Βιβλιογραφία.....	15
4.2.10. Παραρτήματα.....	15
4.3. Κανόνες συγγραφής.....	15
4.3.1. Διαστήματα.....	15
4.3.3. Ύφος & Άλλα.....	16
4.4. Ειδικές περιπτώσεις κατά τη συγγραφή.....	16

4.4.1. Τρόπος καταγραφής πινάκων, διαγραμμάτων/ σχημάτων.....	16
4.4.2. Αναφορές & Βιβλιογραφία.....	18
5. ΠΑΡΑΔΟΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	24
5.1. Διαδικασία παράδοσης – Υποβολή προς εξέταση.....	24
5.2. Αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας.....	25
5.2.1. Η εξεταστική επιτροπή.....	25
5.2.2. Ημερομηνίες υποστήριξης (προφορικής παρουσίασης).....	25
5.2.3. Η διαδικασία της προφορικής υποστήριξης.....	25
5.2.4. Ολοκλήρωση της διαδικασίας και δημοσιοποίηση της πτυχιακής.....	27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....	28
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.....	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.....	30
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.....	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.....	32

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αγαπητέ σπουδαστή/ σπουδάστρια,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

ο «Οδηγός Πτυχιακών Εργασιών» έχει ως **άμεσο στόχο την ποιοτική αναβάθμιση των Πτυχιακών Εργασιών** που εκπονούνται από τους σπουδαστές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης.

Οι Πτυχιακές Εργασίες δεν αποτελούν μόνο μια τυπική υποχρέωση των σπουδαστών μας για να ολοκληρώσουν με επιτυχία το Πρόγραμμα Σπουδών. Έχουν ιδιαίτερη αξία καθώς βοηθούν τους σπουδαστές να κατανοήσουν βαθύτερα έννοιες και τεχνικές της επιστήμης μας και καταδεικνύουν τον τρόπο σκέψης και τις οργανωτικές τους ικανότητες.

Προχωρώντας ακόμη ένα βήμα, οι Πτυχιακές Εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό κύρος ώστε να συνεισφέρουν, στο βαθμό που μπορούν, στην επιστημονική γνώση προς όφελος της ελληνικής και της διεθνούς επιστημονικής και επιχειρηματικής κοινότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων πραγματοποίησε σημαντικές αλλαγές στις διαδικασίες που αφορούν την ανάθεση, την εκπόνηση και την αξιολόγηση των Πτυχιακών Εργασιών.

Ο παρών Οδηγός αποτυπώνει τις αλλαγές αυτές και ενημερώνει κάθε ενδιαφερόμενο για όλα τα στάδια πραγματοποίησης μιας επιτυχημένης πτυχιακής εργασίας.

Είναι ένα πολύτιμο εργαλείο, χρήσιμο στους σπουδαστές και του επιβλέποντες εισηγητές.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

Επίκουρος Καθηγητής

Γεώργιος Ξανθός

1. ΥΠΟΒΟΛΗ / ΕΓΚΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1.1. Οι εισηγητές

Εισηγητές θεμάτων πτυχιακών εργασιών στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων μπορεί να είναι:

- ▶ όλα τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) του Τμήματος
- ▶ οι επιστημονικοί και οι εργαστηριακοί συνεργάτες του Τμήματος
- ▶ καθώς και Ε.Π. και επιστημονικοί/ εργαστηριακοί συνεργάτες των Τμημάτων του ΤΕΙ Κρήτης που υποστηρίζουν μαθήματα του Τμήματος.

1.2. Τα θέματα

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί μια το δυνατόν πρωτότυπη επιστημονική μελέτη ή έρευνα η οποία βασίζεται σε μεθοδική, συστηματική και επιστημονική προσέγγιση.

Τα θέματα των πτυχιακών εργασιών πρέπει να:

- ▶ είναι το δυνατόν πρωτότυπα, νεωτεριστικά και καινοτόμα
- ▶ είναι επιδεκτικά έρευνας μικρής κλίμακας,
- ▶ μπορούν να στηριχθούν από διαθέσιμες πηγές, δηλαδή να υπάρχει ικανή βιβλιογραφία / στοιχεία και διαθέσιμο πεδίο έρευνας,
- ▶ συναρτώνται με τα γνωστικά αντικείμενα και το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος,
- ▶ εναρμονίζονται προς τις τρέχουσες ερευνητικές τάσεις, τις επιστημονικές εξελίξεις και τις εκάστοτε κοινωνικοοικονομικές ανάγκες σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Η πτυχιακή εργασία συνήθως αφορά:

1. Μια βιβλιογραφική ανασκόπηση. Εξαιτίας της φύσης τους, οι βιβλιογραφικές εργασίες συνίσταται να έχουν ξεκάθαρο σκοπό και ερευνητικά ερωτήματα, να χρησιμοποιούν πολύ μεγάλο αριθμό πηγών και να καταλήγουν σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα.
2. Μια ερευνητική εργασία. Σε αυτόν τον τύπο περιλαμβάνονται οι συγκριτικές έρευνες, οι δημοσκοπήσεις, οι έρευνες αγοράς, κ.ά
3. Μια μελέτη περίπτωσης (case study). Συνίσταται οι μελέτες περίπτωσης να μην εκπονούνται βασισμένες μόνο σε δευτερογενή στοιχεία. Στο πλαίσιο των μελετών περίπτωσης μπορούν να εντάσσονται εργασίες συμβουλευτικής

φύσης για επιχειρήσεις, οργανισμούς, συνδέσμους ή/ και ενώσεις επαγγελματιών.

1.3. Η υποβολή των θεμάτων

Η υποβολή των θεμάτων των πτυχιακών εργασιών θα γίνεται στη Γραμματεία του Τμήματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Ειδικότερα τα θέματα των πτυχιακών εργασιών **θα υποβάλλονται από τους επιβλέποντες** εντός των τριών (3) πρώτων εβδομάδων του χειμερινού εξαμήνου και εντός της πρώτης εβδομάδας του εαρινού ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Οι προτάσεις των θεμάτων από τους εισηγητές προτείνεται να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα πεδία:

- ▶ Τίτλος Πτυχιακής Εργασίας
- ▶ Τύπος Εργασίας
- ▶ Υπόβαθρο – Προβληματική
- ▶ Στόχος της Εργασίας
- ▶ Προτεινόμενη Μεθοδολογία
- ▶ Αριθμός σπουδαστών/ σπουδαστριών που θα αναλάβουν την εκπόνηση (ένα ή δύο άτομα)

Οι προτάσεις των εισηγητών θα στέλνονται στη γραμματεία σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Στο Παράρτημα 1 δίνεται παράδειγμα φόρμας υποβολής προτεινόμενων θεμάτων από τους εισηγητές.

1.4. Η διαδικασία έγκρισης θεμάτων πτυχιακών εργασιών

Τα θέματα των πτυχιακών εργασιών εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο ή τη Συνέλευση του Τμήματος. Ο Προϊστάμενος ή η Συνέλευση έχουν το δικαίωμα να ζητήσει επιπλέον πληροφορίες από τους εισηγητές, να τροποποιήσουν τα θέματα, ακόμη και να τα απορρίψουν. Στην τελευταία περίπτωση, οι εισηγητές καλούνται να επαναυποβάλλουν θέμα/ θέματα πτυχιακών εργασιών εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών.

Μετά τη έγκρισή τους, τα θέματα ανακοινώνονται σε μορφή λίστας στους Πίνακες της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

2. ΑΝΑΛΗΨΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

2.1. Η σημασία της πτυχιακής εργασίας

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των προπτυχιακών σπουδών των σπουδαστών και την απόκτηση του πτυχίου, αποτελεί η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας επιστημονικού επιπέδου.

Γενικότερα, η πτυχιακή εργασία:

- ▶ Αντικατοπτρίζει το επίπεδο των γνώσεων και των ικανοτήτων που ανέπτυξε ο σπουδαστής κατά την περίοδο της φοίτησής του στο Τμήμα.
- ▶ Μπορεί να αποτελέσει κριτήριο ένταξης σε πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών ή σε ερευνητικά προγράμματα με συνάφεια επιστημονικού αντικειμένου.
- ▶ Μπορεί να θεωρηθεί ως ένα καθοριστικό προσόν για επαγγελματική αποκατάσταση και ανέλιξη (συνοδευτικό έντυπο σε βιογραφικό σημείωμα).
- ▶ Μπορεί να προάγει την εφαρμοσμένη έρευνα και τη γνώση στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η εκπόνηση μιας πτυχιακής εργασίας είναι μια συνειδητή επιστημονική προσπάθεια και οι σπουδαστές οφείλουν να προσπαθήσουν για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, καθώς οι πτυχιακές εργασίες δεν αποτυπώνουν μόνο τις ατομικές επιστημονικές δυνατότητες των σπουδαστών, αλλά αναβαθμίζουν το ακαδημαϊκό επίπεδο του Τμήματος και γενικότερα του ΤΕΙ Κρήτης.

2.2. Οι προϋποθέσεις ανάληψης θέματος

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών, οι σπουδαστές που δεν οφείλουν περισσότερα από 6 μαθήματα του προγράμματος σπουδών μπορούν να αναλάβουν πτυχιακή εργασία.

Η γραμματεία του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων θα έχει την ευθύνη για να επιβεβαιώνει ή όχι την δυνατότητα ανάληψης πτυχιακής εργασίας από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες του Τμήματος.

2.3. Η επιλογή του θέματος

Όπως περιγράφεται στην παράγραφο 1.1, τα εγκεκριμένα θέματα πτυχιακών εργασιών αναρτώνται στην Γραμματεία του Τμήματος και ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Μαζί με τη λίστα των θεμάτων θα ανακοινώνεται και το

χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής και ανάληψης θέματος, κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Οι σπουδαστές που καλύπτουν τις προϋποθέσεις ανάληψης πτυχιακής εργασίας, επιλέγουν από τον κατάλογο θεμάτων τα επιθυμητά θέματα. Για την επιλογή του θέματος ή των θεμάτων προτείνεται ανεπιφύλακτα στους σπουδαστές να θέσουν το δυνατόν αντικειμενικά κριτήρια, όπως:

- ▶ Το θέμα να έχει γνωστικό / ερευνητικό αντικείμενο το οποίο να ενδιαφέρει πραγματικά τον σπουδαστή,
- ▶ Το θέμα να συνδέεται με το αντικείμενο τυχόν περαιτέρω μεταπτυχιακών σπουδών του σπουδαστή,
- ▶ Το θέμα να κριθεί ότι είναι στις δυνατότητες του σπουδαστή, τόσο όσο αφορά την ικανότητά του να ανταποκριθεί στις ερευνητικές ανάγκες του συγκεκριμένου θέματος, όσο και τις δυνατότητες του σπουδαστή να ολοκληρώσει την πτυχιακή του εργασία στον επιτρεπόμενο χρόνο (βλ. παρακάτω), κ.ά.

Προτείνεται επίσης στους σπουδαστές να επιλέξουν από τη λίστα των θεμάτων, τουλάχιστον τρία (3) θέματα με σειρά προτεραιότητας, ώστε να ξεκινήσουν τη διαβούλευση με τους εισηγητές των θεμάτων αυτών.

Μετά την επιλογή των επιθυμητών θεμάτων, οι σπουδαστές πρέπει να έρθουν σε επικοινωνία και συνεννόηση με τους εισηγητές (με τους καθηγητές) στα αντίστοιχα θέματα. Η συνεννόηση με τους εισηγητές κρίνεται αναγκαία, καθώς μέσω αυτής οι σπουδαστές θα αντιληφθούν καλύτερα το εύρος και τις απαιτήσεις του θέματος.

Οι σπουδαστές που επιθυμούν να πάρουν ανά δύο άτομα μία πτυχιακή εργασία θα πρέπει να επιλέξουν από τη λίστα των θεμάτων, ένα θέμα πτυχιακής εργασίας από εκείνα που απευθύνονται σε δύο άτομα. Κατά τα άλλα η διαδικασία για την επιλογή θέματος παραμένει η ίδια.

2.4. Η ανάληψη του θέματος

Μετά από την συνεννόηση με τους εισηγητές, επέρχεται συμφωνία μεταξύ των σπουδαστών και των εισηγητών για την ανάληψη του συγκεκριμένου θέματος.

Διευκρινίζεται στους σπουδαστές ότι στην περίπτωση που οι εισηγητές έχουν πολλές αιτήσεις ενδιαφέροντος για το ίδιο θέμα πτυχιακής εργασίας, συνήθως αξιολογούν τους ενδιαφερόμενους σπουδαστές με κριτήρια όπως:

- ▶ Μέσος όρος βαθμολογίας του σπουδαστή σε όλα τα μαθήματα που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς μέχρι εκείνη τη στιγμή,
- ▶ Μέσος όρος βαθμολογίας του σπουδαστή στα μαθήματα που διδάσκει ο εισηγητής, καθώς και η συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στα εν λόγω μαθήματα
- ▶ Σειρά προτίμησης στην επιλογή του θέματος από των σπουδαστή,
- ▶ Συγκεκριμένες ικανότητες / δεξιότητες / γνώσεις που διαθέτει ο σπουδαστής και απαιτούνται από τη φύση του θέματος της πτυχιακής, κ.ά.

Όταν επέλθει συμφωνία μεταξύ εισηγητή και σπουδαστή/ σπουδαστών, οι σπουδαστές στους οποίους έχει ανατεθεί θέμα πτυχιακής υποχρεούνται να παραλάβουν από τη Γραμματεία το Ειδικό Έντυπο Ανάθεσης – Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας (βλ. Παράρτημα 2-3). Το έντυπο αυτό υπογεγραμμένο από τον εισηγητή και τον σπουδαστή θα επιστρέφεται στην Γραμματεία εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος, που θα ανακοινώνεται κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Οι σπουδαστές αναλαμβάνουν και επίσημα την εκπόνηση θέματος πτυχιακής εργασίας μετά τη παράδοση του υπογεγραμμένου ειδικού εντύπου στη Γραμματεία του Τμήματος. Η ημερομηνία πρωτοκόλλου του εντύπου αυτού είναι και η ημερομηνία έναρξης της πτυχιακής εργασίας.

2.5. Αδυναμία ανάληψης θέματος

Στην περίπτωση που οι σπουδαστές για οποιοδήποτε αντικειμενικό λόγο δεν καταφέρουν να αναλάβουν ένα από τα προτεινόμενα θέματα πτυχιακών εργασιών, θα πρέπει να ενημερώσουν άμεσα τη Γραμματεία του Τμήματος εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος, που θα ανακοινώνεται κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο. Δεν νοείται ως αντικειμενικός λόγος αδυναμίας ανάληψης θέματος η αμέλεια ή η καθυστέρηση από πλευράς των σπουδαστών να ολοκληρώσουν τη διαδικασία εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος.

Ο Προϊστάμενος και η Συνέλευση του Τμήματος σε συνεργασία με τους εισηγητές θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να ανευρεθεί θέμα πτυχιακής εργασίας για τους εν λόγω σπουδαστές, εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από τη λήξη του οριζόμενου χρονικού διαστήματος, που θα ανακοινώνεται κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο.

3. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.1. Χρονική διάρκεια

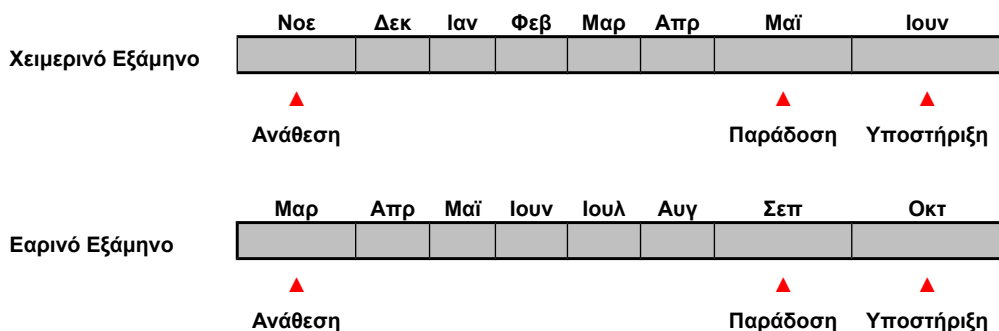
Η μέγιστη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας ορίζεται σε 8 ημερολογιακούς μήνες, με δυνατότητα παράτασης τεσσάρων (4) ακόμη μηνών – μετά από τη σχετική αίτηση στη Γραμματεία και την έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος. Αίτηση παράτασης μπορεί να κατατεθεί εφόσον:

- ▶ Κριθεί αναγκαίο από τον επιβλέποντα καθηγητή
- ▶ Συντρέχουν εξαιρετικά σοβαροί λόγοι τους οποίους πρέπει να εκθέσει ο σπουδαστής στη Συνέλευση του Τμήματος.

Η ελάχιστη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας ορίζεται σε τρεις (3) πλήρης ημερολογιακούς μήνες από την ημερομηνία πρωτοκόλλου του Έντυπου Ανάθεσης – Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση, με την ανακοίνωση των θεμάτων των πτυχιακών εργασιών σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο, θα ανακοινώνεται ταυτόχρονα και μια συγκεκριμένη ημερομηνία παράδοσης των πτυχιακών εργασιών. Αυτή η ημερομηνία παράδοσης θα καταδεικνύει τον μέγιστο δυνατό χρόνο που θα έχουν οι σπουδαστές για την εκπόνηση και κατ' επέκταση την παράδοση των εργασιών τους. Οι σπουδαστές που δεν καταφέρνουν να παραδώσουν την εργασία τους μέχρι την ημερομηνία παράδοσης των πτυχιακών εργασιών, χάνουν το θέμα τους και υποχρεούνται να ακολουθήσουν τη διαδικασία ανάληψης θέματος από την αρχή.

Συνοπτικά, οι κρίσιμες ημερομηνίες για τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας είναι:

Περισσότερες πληροφορίες για τις ημερομηνίες υποστήριξης (παρουσίασης) των πτυχιακών εργασιών δίνονται στην ενότητα 5.2.2.

3.2. Γενικοί κανόνες εκπόνησης

Οι σπουδαστές εκπονούν την πτυχιακή εργασία, σύμφωνα με την καθοδήγηση και τις υποδείξεις του επιβλέποντα, με τον οποίον συνεργάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Με την εκπόνηση / επίβλεψη, οι σπουδαστές και οι επιβλέποντες καλούνται να προσεγγίσουν τους στόχους του θεσμού της πτυχιακής εργασίας, που συνίστανται κυρίως:

- α) στην ικανότητα ολοκληρωμένης αντιμετώπισης ζητημάτων διαμέσου του συνδυασμού γνώσεων,
- β) στην απόκτηση δεξιότητας στην ορθολογική ταξινόμηση στοιχείων και την οργάνωση μιας επιστημονικής εργασίας,
- γ) στην αγωγή στους τρόπους και τις μεθόδους διερεύνησης,
- δ) στην ενίσχυση της κριτικής σκέψης και συγκριτικής θεώρησης των ζητημάτων,
- ε) στην ανάπτυξη πρωτογενών ιδεών.

Στο πλαίσιο αυτό, αλλά και σύμφωνα με την ακαδημαϊκή δεοντολογία και τους νομικούς περιορισμούς, **ο σεβασμός της πνευματικής ιδιοκτησίας θεωρείται ως αυτονόητη συμπεριφορά**. Ειδικότερα, η πρακτική της συνολικής ή τμηματικής αντιγραφής κειμένων, σχεδίων και εικόνων από δευτερογενείς πηγές, αυτούσιων ή/και χωρίς τις αντίστοιχες αναφορές και βιβλιογραφικές παραπομπές, είναι απαράδεκτη και παράνομη, διότι συνιστά κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση που ο επιβλέπων καθηγητής διαθέτει στοιχεία που στοιχειοθετούν περιπτώσεις λογοκλοπής, ο/η σπουδαστής/τρια μηδενίζεται και υποχρεούται να ξεκινήσει την διαδικασία από την αρχή με άλλο θέμα.

Για την εκπόνηση /επίβλεψη της πτυχιακής εργασίας, οι σπουδαστές και οι επιβλέποντες υποστηρίζονται από το Τμήμα με τους αναγκαίους χώρους και τα απαραίτητα ηλεκτρονικά και οπτικοακουστικά μέσα, σύμφωνα με τον υφιστάμενο εξοπλισμό των εργαστηρίων του Τμήματος και του Ιδρύματος.

Επιπλέον **τονίζεται ιδιαίτερα** ότι κατά τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας:

- ▶ Η πρωτοβουλία επικοινωνίας με τον επιβλέποντα εισηγητή της πτυχιακής εργασίας είναι αποκλειστική ευθύνη του σπουδαστή
- ▶ Οι σπουδαστές δεν μπορούν να προβαίνουν σε αυθαίρετες πρωτοβουλίες (π.χ. επιλογή εταιριών σε έρευνες, κατάθεση πτυχιακής εργασίας στη γραμματεία) χωρίς την έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή.

3.3. Παραίτηση

Μέλος Ε.Π. μπορεί να παραιτηθεί από την επίβλεψη πτυχιακής εργασίας για λόγους υγείας ή εφόσον βρίσκεται σε εκπαιδευτική ή άλλη άδεια ή εάν διδάσκει για μεγάλο χρονικό διάστημα σε άλλο Ίδρυμα (π.χ. ως επισκέπτης καθηγητής). Στις περιπτώσεις αυτές, η συνέλευση του Τμήματος ορίζει νέο επιβλέποντα.

Οι επιστημονικοί /εργαστηριακοί συνεργάτες συνεχίζουν να επιβλέπουν /συνεπιβλέπουν τις πτυχιακές εργασίες που έχουν αναλάβει και μετά τη λήξη της

σύμβασής τους –μέχρι την ολοκλήρωσή τους. Στην περίπτωση που η σύμβαση δεν ανανεωθεί, παραιτούνται από την επίβλεψη /συνεπίβλεψη και η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει νέο επιβλέποντα /συνεπιβλέποντα.

Ο σπουδαστής ή η ομάδα σπουδαστών ή μέλος ομάδας σπουδαστών, που έχει αναλάβει την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, μπορεί να παραιτηθεί από το θέμα με αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος. Στην περίπτωση μέλους ομάδας σπουδαστών, το θέμα συνεχίζουν οι υπόλοιποι της ομάδας και η ένταξη νέου μέλους δεν είναι δυνατή.

Στην περίπτωση που σπουδαστής ή ομάδα σπουδαστών ή μέλος ομάδας σπουδαστών παραιτηθούν από το θέμα τους, τότε οι σπουδαστές αυτοί θα μπορούν να αναλάβουν ξανά θέμα πτυχιακής μετά από ένα ημερολογιακό εξάμηνο και ακολουθώντας τη διαδικασία ανάληψης θέματος από την αρχή.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4.1. Γενικές οδηγίες

- ▶ Η έκταση της πτυχιακής εργασίας ανά σπουδαστή προτείνεται να είναι έως 12.000 λέξεις (περίπου 40 σελίδες). Στην έκταση της πτυχιακής συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικοί πίνακες και διαγράμματα ή σχήματα, εκτός της βιβλιογραφίας και των παραρτημάτων.
- ▶ Η σελιδοποίηση, πραγματοποιείται με αραβικούς αριθμούς συνήθως στο δεξιό κάτω μέρος της σελίδας (1, 2, 3...), αρχίζοντας από τη σελίδα των Περιεχομένων. Οι σελίδες που προηγούνται των Περιεχομένων (εκτός του εξωφύλλου) αριθμούνται με μικρούς λατινικούς αριθμούς (i, ii, iii, iv...)
- ▶ Το κείμενο της εργασίας εξολοκλήρου δακτυλογραφείται σε γραμματοσειρά Arial (ασπρόμαυρα γράμματα) και αναπαράγεται στη μια όψη του λευκού χαρτιού διαστάσεων A4 καλής ποιότητας.
- ▶ Όλα τα στοιχεία των εργασιών (κείμενο, πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.) τοποθετούνται εντός νοητού πλαισίου στη σελίδα και τα περιθώρια των σελίδων ορίζονται ως εξής:
  - Πάνω (top) : 2,5 cm στην κορυφή της σελίδας
  - Κάτω (bottom): 2,5 cm στην βάση της σελίδας
  - Αριστερά (left): 4,0 cm στην δεμένη πλευρά
  - Δεξιά (right) : 2,0 cm στην άδετη πλευρά
- ▶ Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα
- ▶ Το κείμενο επίσης πρέπει να έχει αμφίπλευρη πλήρη στοίχιση.
- ▶ Το ύψος του γραψίματος στο κείμενο πρέπει να είναι ομοιογενές και να ακολουθεί μία λογική σειρά.
- ▶ Θα πρέπει να ελέγχεται τόσο από σπουδαστές, όσο και από τους επιβλέποντες η ποιότητα των βιβλιογραφικών πηγών. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των διαδικτυακών πηγών, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται το δυνατόν έγκυρες πηγές και βάσεις δεδομένων, ώστε να αποφευχθούν απόψεις και δεδομένα αμφιβόλου ποιότητας (πχ. δεδομένα απόψεων από blogs).

4.2. Δομή πτυχιακής εργασίας

Η πτυχιακή εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα τις ακόλουθες ενότητες/μέρη:

- ▶ Εξώφυλλο

- ▶ Σελίδα Copyright
- ▶ Ευχαριστίες
- ▶ Περίληψη
- ▶ Περιεχόμενα
- ▶ Εισαγωγή
- ▶ Κυρίως Κείμενο (Κεφάλαια)
- ▶ Συμπεράσματα
- ▶ Βιβλιογραφία
- ▶ Παραρτήματα

4.2.1. Εξώφυλλο πτυχιακής

- ▶ Το εξώφυλλο της πτυχιακής εργασίας πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνει:
  - Αναφορά στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, τη σχολή και το τμήμα
  - Τον τίτλο της πτυχιακής εργασίας (πολύ ευδιάκριτα)
  - Το όνομα του/ των σπουδαστή/ σπουδαστών και το Α.Μ τους
  - Το όνομα του επιβλέποντα καθηγητή
  - Αναφορά στον τόπο και ημερομηνία (π.χ. Ηράκλειο, Ιούνιος 2010)
- ▶ Το εξώφυλλο μπορεί να περιλαμβάνει εικόνα/ εικόνες, ενώ η διαμόρφωσή (στοίχιση, διαστήματα, κλπ) του είναι ελεύθερη

4.2.2. Σελίδα Copyright

- ▶ Θα πρέπει να εμφανίζονται τα παρακάτω στοιχεία:
  - Η λέξη Copyright και το σύμβολο © (στον επεξεργαστή κειμένου Word το σύμβολο βρίσκεται πηγαίνοντας στο μενού «Εισαγωγή [Insert]» → «Σύμβολο» [Symbol]).
  - Το όνομα του συγγραφέα
  - Το έτος έκδοσης
  - Οι λέξεις «Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.»
  - Το κείμενο: Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.
- ▶ Παράδειγμα:

Copyright © Γιώργος Γεωργακόπουλος, 2014
Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος

4.2.3. Ευχαριστίες

- ▶ Ελεύθερο κείμενο όπου ο σπουδαστής εκφράζει τις ευχαριστίες του σε πρόσωπα ή/ και οργανισμούς που βοήθησαν στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας

4.2.4. Περίληψη

- ▶ Η περίληψη αποτελείται από μια με δύο παραγράφους στις οποίες περιλαμβάνονται (ενδεικτικά) ο σκοπός της εργασίας, η μεθοδολογία και τα βασικά συμπεράσματα.
- ▶ Η περίληψη δίνεται υποχρεωτικά και στην Αγγλική γλώσσα.

4.2.5. Περιεχόμενα

- ▶ Στον πίνακα περιεχομένων καταγράφονται οι τίτλοι των κεφαλαίων με αντιστοιχία και ακρίβεια όπως ακριβώς αναφέρονται στο κείμενο. Σε κάθε γραμμή αναφέρεται ο τίτλος του κεφαλαίου/ υποκεφαλαίου, ενώ στο τέλος της γραμμής με αντιστοιχία και ακρίβεια αναγράφεται ο αριθμός της σελίδας στην οποία υπάρχει το αντίστοιχο κεφάλαιο/ υποκεφάλαιο.
- ▶ Η αρίθμηση των πρώτων σελίδων είναι λατινική (i, ii, iii, iv...). Η αρίθμηση με αραβικούς αριθμούς (1, 2, 3...) ξεκινά από τον Πίνακα Περιεχομένων.
- ▶ Προτείνεται η διαβάθμιση των υπο-ενοτήτων να είναι μέχρι τρίτου βαθμού (π.χ. 2.3.1).
- ▶ Προτείνεται επίσης, αμέσως μετά τον Πίνακα Περιεχομένων, η δημιουργία Λίστας Πινάκων και Λίστας Εικόνων ακριβώς με την ίδια λογική που δημιουργήθηκε ο Πίνακας Περιεχομένων.

4.2.6. Εισαγωγή

- ▶ Η Εισαγωγή μπορεί να αποτελεί μη αριθμημένη ενότητα ή το πρώτο κεφάλαιο της πτυχιακής
- ▶ Περιλαμβάνει λίγα λόγια για το υπόβαθρο (την προβληματική της εργασίας), το σκοπό και τη δομή της εργασίας.

4.2.7. Κυρίως Κείμενο (Κεφάλαια)

- ▶ Το κυρίως κείμενο (κεφάλαια) της πτυχιακής ακολουθούν στην μορφοποίηση τους γενικούς κανόνες και τους κανόνες συγγραφής που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο.
- ▶ Προτείνεται ο αριθμός των Κεφαλαίων να μην ξεπερνά τα επτά (7).

4.2.8. Συμπεράσματα

- ▶ Τα Συμπεράσματα θα αποτελούν το τελευταίο κεφάλαιο της πτυχιακής όπου θα καταγράφονται συνολικά τα αποτελέσματα της συνθετικής και αναλυτικής μεθόδου από όλα τα κεφάλαια της εργασίας. Τα συμπεράσματα αποτελούν το αποκορύφωμα της εργασίας όπου καταγράφονται με σαφήνεια οι προσωπικές επιστημονικές θέσεις του φοιτητή.
- ▶ Προτείνεται ο αριθμός των σελίδων στα Συμπεράσματα να μην ξεπερνά τα πέντε (5).

4.2.9. Βιβλιογραφία

- ▶ Ο σπουδαστής υποχρεούται να καταγράψει τον πλήρη κατάλογο της συνολικής βιβλιογραφίας στο τέλος της πτυχιακής εργασίας.
- ▶ Αναγράφονται υποχρεωτικά όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν με παραπομπές στο κείμενο, κατά αλφαβητική σειρά ή με αύξοντα αριθμό ανάλογα με την κατηγοριοποίηση (π.χ. Βιβλία - Επιστημονικά Άρθρα, Άρθρα περιοδικού τύπου, Διευθύνσεις Ιστοσελίδων, κ.ά)
- ▶ Περισσότερα για τον τρόπο συγγραφής των αναφορών και της βιβλιογραφίας αναφέρονται σε επόμενη παράγραφο.

4.2.10. Παραρτήματα

- ▶ Εφόσον υπάρχουν Παραρτήματα, αυτά θα πρέπει να αριθμούνται με ελληνικά γράμματα και να περιλαμβάνουν έναν τίτλο. Πχ. «Παράρτημα Α: Τίτλος Παραρτήματος».

4.3. Κανόνες συγγραφής

4.3.1. Διαστήματα

- ▶ Το κείμενο εξολοκλήρου θα είναι γραμμένο σε 1 διάστημα (μονό διάστιχο). Πριν και μετά την παράγραφο το διάστημα θα είναι 12pt.
- ▶ Μεταξύ των παραγράφων δεν θα υπάρχει κενό. Επίσης οι παράγραφοι προτείνεται να μην ξεκινάνε με εσοχή (προαιρετικό).
- ▶ Μεταξύ των υποκεφαλαίων θα υπάρχει ένα κενό.
- ▶ Μεταξύ του τίτλου του κεφαλαίου και του κειμένου θα υπάρχουν 4-5 κενά.

- ▶ Κάθε κεφάλαιο ξεκινά σε νέα σελίδα.
- ▶ Στις λίστες (αριθμημένες ή μη – bullets) το διάστημα πριν και μετά θα είναι 6pt.

4.3.2. Γραμματοσειρές και διαμόρφωση τίτλων

Οι χρησιμοποιούμενες γραμματοσειρές (τύπος, μέγεθος) ανά περίπτωση είναι:

- ▶ Κείμενο: Arial, 11
- ▶ Τίτλος Κεφαλαίου/ Ενότητας (Τίτλος 1): Arial Black, 14 (**Τίτλος 1**)
- ▶ Τίτλος Υποκεφαλαίου (Τίτλος 2): Arial Black, 12 (**Τίτλος 2**)
- ▶ Τίτλος Υποκεφαλαίου 2ης τάξεως (Τίτλος 2): Arial Black, 11 (**Τίτλος 3**). Συνιστούμε να μην χρησιμοποιήσετε υποκεφάλαια με μεγαλύτερο βάθος από 2 (π.χ. 1.2.3).
- ▶ Τίτλοι Πινάκων
  - Γραμματοσειρά: Arial, 11
  - Διάστιχο: Μονό, πριν και μετά το διάστημα θα είναι 12pt.
  - Στοιχισή: Στο κέντρο
  - Τοποθέτηση: Πάνω από τον Πίνακα
- ▶ Τίτλοι Εικόνων/ Διαγραμμάτων/ Γραφημάτων
  - Γραμματοσειρά: Arial, 11
  - Διάστιχο: Μονό, πριν και μετά το διάστημα θα είναι 12pt.
  - Στοιχισή: Στο κέντρο
  - Τοποθέτηση: Κάτω από την εικόνα, το διάγραμμα/ γράφημα

4.3.3. Ύφος & Άλλα

- ▶ Το ύφος του γραψίματος στο κείμενο πρέπει να είναι ομοιογενές και να ακολουθεί μία λογική σειρά.
- ▶ Προτείνεται να χρησιμοποιείται η ελληνική επιστημονική ορολογία. Η διεθνής ορολογία μπορεί να αναφέρεται σε παρένθεση. Π.χ. “...η διοίκηση ανθρώπινων πόρων (human resource management)...”.
- ▶ Δεν επιτρέπεται με κανένα τρόπο η ακριβής, πιστή αντιγραφή αποσπασμάτων βιβλίων/ άρθρων χωρίς τη χρήση εισαγωγικών (“.....”) και φυσικά χωρίς την αναφορά στην βιβλιογραφία.
- ▶ Δεν επιτρέπεται η χρήση πρώτου ενικού ή πρώτου πληθυντικού προσώπου κατά την σύνταξη της πτυχιακής εργασίας.

4.4. Ειδικές περιπτώσεις κατά τη συγγραφή

4.4.1. Τρόπος καταγραφής πινάκων, διαγραμμάτων/ σχημάτων

Γενικά οι πίνακες και τα διαγράμματα ή σχήματα ή εικόνες πρέπει να αριθμούνται, να φέρουν υποχρεωτικά τίτλο (λεζάντα) και πηγή (από όπου έχουν αντληθεί τα στοιχεία).

- ▶ Χρησιμοποιείται ανεξάρτητη αρίθμηση για τα Σχήματα ή Διαγράμματα και τους Πίνακες (αντικείμενο) για κάθε κεφάλαιο της εργασίας.
- ▶ Η αρίθμηση γίνεται με αραβικούς χαρακτήρες δύο πεδίων, τα οποία διαχωρίζονται με τελεία, ανεξάρτητα για κάθε πίνακα, σχήμα ενιαία σε όλο το μήκος κάθε κεφαλαίου. Το πρώτο πεδίο αφορά τον αύξοντα αριθμό του Κεφαλαίου όπου ανήκει ο πίνακας, το σχήμα και το δεύτερο πεδίο αφορά τον αύξοντα αριθμό του πίνακα και του σχήματος, με αρίθμηση κάθε φορά από την αρχή σε κάθε κεφάλαιο, όπως στο παράδειγμα: Πίνακας 1.1. Πίνακας 1.2, Διάγραμμα 1.1. κλπ, ή Σχήμα 1.1 κ.λπ.
- ▶ Οι πίνακες και τα διαγράμματα ή σχήματα ή εικόνες στοιχίζονται πάντα στο κέντρο.
- ▶ Ο τίτλος του πίνακα τοποθετείται από πάνω από τον πίνακα, με
  - Γραμματοσειρά: Arial, 11
  - Διάστιχο: Μονό, πριν και μετά το διάστημα θα είναι 12pt.
  - Στοίχιση: Στο κέντρο
- ▶ Στο κάτω μέρος του πίνακα (ή του σχήματος) τοποθετείται υποχρεωτικά η πηγή με μέγεθος γραμματοσειράς κάτω από 10pt.

Παράδειγμα Πίνακα:

Πίνακας 4.1. Οι εξαγωγές της Ελλάδας την περίοδο 2007-2009 (σε δις ευρώ)

Εξαγωγές	Σύνθεση			
	2009	2008	2007	1999 σε %
Ε.Ε.	5.432,00	5.813,30	5.838,70	51,69
ΕΖΕΣ	140,60	127,70	111,30	1,34
Α μ ε ρ ι κ ή κ α ι Αυστραλία	706,50	649,30	608,90	6,72
Λατινική Αμερική	136,60	124,80	130,50	1,30
Λοιπές χώρες	238,90	281,50	275,30	2,27
Σύνολο	....	....	.....	100%

Πηγή: ΕΣΥΕ, (2009)

- ▶ Ο τίτλος του σχήματος/ διαγράμματος/ εικόνας τοποθετείται στο κάτω μέρος του αντικειμένου, με
  - Γραμματοσειρά: Arial, 11
  - Διάστιχο: Μονό, πριν και μετά το διάστημα θα είναι 12pt.
  - Στοίχιση: Στο κέντρο

Παράδειγμα Εικόνας:

Εικόνα 2.1. Η υδρόγειος

- ▶ Στο κείμενο της πτυχιακής εργασίας υποχρεωτικά πραγματοποιείται η ανάλυση (επεξήγηση) του πίνακα ή του σχήματος με την αναγραφόμενη ένδειξη στο τέλος της παραγράφου μέσα σε παρένθεση (βλέπε Πίνακα 1.1., βλέπε Σχήμα 1.1) ή (Πίνακας 1.1.).

4.4.2. Αναφορές & Βιβλιογραφία

Κατά τη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται διάφορες πηγές (βιβλία, άρθρα, επιστημονικές εργασίες κλπ), οι οποίες θα πρέπει να εμφανίζονται και μέσα στο κείμενο της εργασίας σας (αναφορές), αλλά και στο τέλος αυτής συγκεντρωτικά (στο μέρος Βιβλιογραφία).

Υπάρχουν πολλά συστήματα σύνταξης βιβλιογραφικών αναφορών και καταγραφής των βιβλιογραφικών πηγών (της συνολικής βιβλιογραφίας). Το πιο διαδεδομένο είναι το σύστημα του Πανεπιστημίου του Harvard, στοιχεία του οποίου παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Αναφορές

1. Αναφορά στο έργο ενός συγγραφέα εντός του κειμένου

Όταν γίνεται αναφορά στο έργο ενός συγγραφέα, μέσα στο κείμενο της εργασίας αναφέρεται το επώνυμο του συγγραφέα (εκτός παρένθεσης) η χρονολογία έκδοσης του έργου του (μέσα σε παρένθεση) ως εξής: Επώνυμο συγγραφέα (έτος έκδοσης έργου) ή εναλλακτικά και το επώνυμο του συγγραφέα και τη χρονολογία έκδοσης του έργου του μέσα σε παρένθεση: (Επώνυμο συγγραφέα, έτος έκδοσης έργου)

π.χ. Ο Παπαδόπουλος (2008) βρήκε ότι η ελαστικότητα ζήτησης των υπηρεσιών υγείας κυμαίνεται μεταξύ 0,6-0,8

ή Η ελαστικότητα ζήτησης των υπηρεσιών υγείας κυμαίνεται μεταξύ 0,6-0,8 (Παπαδόπουλος, 2008).

Οι φράσεις Παπαδόπουλος (2008) και (Παπαδόπουλος, 2008) υποδηλώνουν δυο διαφορετικούς τρόπους γραφής της αναφοράς στο έργο του Παπαδόπουλου.

2. Αναφορά στο έργο δύο συγγραφέων

Όταν πρόκειται για έργο με δύο συν-συγγραφείς, ακολουθείται ένας από τους εξής τρόπους σύνταξης:

Επώνυμο 1^{ου} συγγραφέα και Επώνυμο 2^{ου} συγγραφέα (έτος έκδοσης έργου) ή (Επώνυμο 1^{ου} συγγραφέα και Επώνυμο 2^{ου} συγγραφέα έτος έκδοσης έργου)

π.χ. Οι Παπαδόπουλος και Ζαφειρόπουλος (1994) έδειξαν ότι...ή (Παπαδόπουλος & Ζαφειρόπουλος 1994)

3. Αναφορά στο έργο πολλών συγγραφέων

Όταν πρόκειται για έργο με πολλούς συν-συγγραφείς, ακολουθείται ένας από τους ακόλουθους τρόπους σύνταξης:

Επώνυμο 1^{ου} συγγραφέα κ.ά. (έτος έκδοσης έργου) ή

(Επώνυμο 1^{ου} συγγραφέα κ.ά. έτος έκδοσης έργου)

π.χ. Ο Παπαδόπουλος κ.ά. (1995) απέδειξαν ότι.....ή .....(Παπαδόπουλος κ.ά. 1995)

4. Αναφορά στα έργα πολλών συγγραφέων

Όταν γίνεται αναφορά σε έργα πολλών συγγραφέων, ακολουθείται ένας από τους ακόλουθους τρόπους σύνταξης:

Επώνυμο 1^{ου} συγγραφέα (έτος έκδοσης έργου 1^{ου} συγγραφέα) και Επώνυμο 2^{ου} συγγραφέα (έτος έκδοσης έργου 2^{ου} συγγραφέα) ή

(Επώνυμο 1^{ου} συγγραφέα έτος έκδοσης 1^{ου} έργου, Επώνυμο 2^{ου} συγγραφέα έτος έκδοσης 2^{ου} έργου)

π.χ. Οι Παπαδόπουλος (1946) και Ζαφειρόπουλος (1948) έδειξαν ότι.....ή (Παπαδόπουλος 1946, Ζαφειρόπουλος 1948)

5. Αναφορά σε δύο έργα ενός συγγραφέα

Η αναφορά σε δύο έργα ενός συγγραφέα, παρατίθεται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα (έτος έκδοσης 1^{ου} έργου, έτος έκδοσης 2^{ου} έργου) ή

(Επώνυμο συγγραφέα έτος έκδοσης 1^{ου} έργου, έτος έκδοσης 2^{ου} έργου)

π.χ. Όπως υπέδειξε ο Παπαδόπουλος (1992, 1994)..... ή (Παπαδόπουλος 1992, 1994).....

6. Αναφορά σε δύο έργα ενός συγγραφέα ίδιας χρονολογίας

Ειδικότερα, στην περίπτωση που τα έργα αυτά έχουν ίδια χρονολογία συγγραφής, ονομάζουμε την μία αναφορά α και την άλλη β:

Επώνυμο συγγραφέα (έτος έκδοσης 1^{ου} έργου α, έτος έκδοσης 2^{ου} έργου β)

π.χ. Ο Παπαδόπουλος (1993α, 1993β) έδειξε ότι.....

Στις αναφορές, μπορείτε να συμπεριλαμβάνετε και τον αριθμό της σελίδας από όπου πήρατε την πληροφορία:

Π.χ. Όπως αναφέρει ο Παπαδόπουλος (1966, σ.124).... ή .....
(Παπαδόπουλος 1966, σ.124)

Σύνταξη Βιβλιογραφικών Πηγών

Στο τέλος κάθε εργασίας, κάτω από τον τίτλο **Βιβλιογραφία**, παρουσιάζονται με αλφαβητική σειρά, όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνησή της.

1. Σύγγραμμα ενός συγγραφέα

Στην περίπτωση που στην εργασία χρησιμοποιούνται στοιχεία από κάποιο βιβλίο-σύγγραμμα ενός συγγραφέα, η βιβλιογραφική πηγή θα πρέπει να εμφανίζεται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα, έτος έκδοσης συγγράμματος. *Τίτλος συγγράμματος* [με πλάγια γράμματα]. Αριθμός έκδοσης [προαιρετικά]. Πόλη έκδοσης: Εκδοτικός οίκος.

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ., 1983. *Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία*. Β' Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

2. Σύγγραμμα 2, 3 και περισσότερων συγγραφέων (να αναφέρονται όλοι)

Στην περίπτωση που στην εργασία χρησιμοποιούνται στοιχεία από κάποιο βιβλίο-σύγγραμμα 2-3 συγγραφέων, η βιβλιογραφική πηγή θα πρέπει να εμφανίζεται ως εξής:

Επώνυμο 1^{ου} συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος 1^{ου} συγγραφέα & Επώνυμο 2^{ου} συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος 2^{ου} συγγραφέα, και ούτω καθεξής για όλους του συν- συγγραφείς, έτος έκδοσης συγγράμματος. *Τίτλος συγγράμματος* [με πλάγια γράμματα]. Αριθμός έκδοσης [προαιρετικά]. Πόλη έκδοσης: Εκδοτικός οίκος.

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ. & Ζαφειρόπουλος, Γ., 1983. *Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία*. Β' Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Στην περίπτωση τριών και περισσότερων συν-συγγραφέων το σύμβολο & αντικαθίσταται από κόμμα.

3. Κεφάλαιο ή άρθρο σε συλλογικό τόμο

Στην περίπτωση που γίνεται αναφορά σε κεφάλαιο-άρθρο ενός συλλογικού τόμου [κάποιος συγγραφέας-editor (στο παρακάτω υπόδειγμα, ο Κανελλόπουλος) αναλαμβάνει να συγκεντρώσει άρθρα από διάφορους συγγραφείς (ένας εκ των οποίων είναι ο Παπαδόπουλος, ο οποίος έχει γράψει ένα άρθρο με τίτλο «Περιβαλλοντικοί Φόροι στην Ελλάδα») και να εκδώσει έναν συλλογικό τόμο (ο τίτλος του τόμου είναι *Περιβαλλοντική Πολιτική στην Ελλάδα*)], η βιβλιογραφική πηγή θα πρέπει να εμφανίζεται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα του άρθρου, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα του άρθρου, έτος έκδοσης συλλογικού τόμου. Τίτλος άρθρου. Στο Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα-editor, Επώνυμο συγγραφέα-editor, εκδ. *Τίτλος συλλογικού τόμου* [με πλάγια γράμματα]. Πόλη έκδοσης: Εκδοτικός οίκος. Αριθμός κεφαλαίου.

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ., 1975. Περιβαλλοντικοί Φόροι στην Ελλάδα. Στο Γ. Κανελλόπουλος, εκδ. *Περιβαλλοντική Πολιτική στην Ελλάδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική. Κεφ. 2.

4. Συγγράμματα ίδιου συγγραφέα με ίδιο έτος έκδοσης

Στην περίπτωση που στην εργασία χρησιμοποιούνται στοιχεία από δύο συγγράμματα (το *Πολιτική Οικονομία* και το *Μακροοικονομία*) του ίδιου συγγραφέα (Κ. Παπαδόπουλου) που έχουν γραφεί την ίδια χρονιά (1966), το ένα έργο ονομάζεται α και το άλλο β, και οι βιβλιογραφικές πηγές εμφανίζονται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα, έτος έκδοσης συγγράμματος α. *Τίτλος συγγράμματος* [με πλάγια γράμματα]. Αριθμός έκδοσης [προαιρετικά]. Πόλη έκδοσης: Εκδοτικός οίκος.

Επώνυμο συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα, έτος έκδοσης συγγράμματος β. *Τίτλος συγγράμματος* [με πλάγια γράμματα]. Αριθμός έκδοσης [προαιρετικά]. Πόλη έκδοσης: Εκδοτικός οίκος.

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ., 1966α. *Πολιτική Οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Παπαδόπουλος, Κ., 1966β. *Μακροοικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

5. Άρθρα από επιστημονικά περιοδικά

Αν χρησιμοποιηθούν άρθρα από επιστημονικά περιοδικά (π.χ. χρησιμοποιήθηκε το άρθρο με τίτλο «Οι περιβαλλοντικοί φόροι στην Ελλάδα» με συγγραφέα τον κ. Παπαδόπουλο που δημοσιεύτηκε το 2001 στο επιστημονικό περιοδικό «Περιβάλλον και Οικονομία», και συγκεκριμένα στον τόμο 97, αριθμός 2, στις σελίδες 63-64), τότε η βιβλιογραφική πηγή συντάσσεται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα, έτος έκδοσης περιοδικού. Τίτλος άρθρου. *Τίτλος επιστημονικού περιοδικού* [με πλάγια γράμματα]. Αριθμός τόμου [Volume] Αριθμός τεύχους [Number, σε παρένθεση], σσ. αρχική σελίδα άρθρου – τελική σελίδα άρθρου.

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ., 2001. Οι περιβαλλοντικοί φόροι στην Ελλάδα. *Περιβάλλον και Οικονομία*, 97 (2), σσ. 63-69.

6. Άρθρα σε συνέδρια

Στην περίπτωση που στην εργασία χρησιμοποιούνται στοιχεία από άρθρα που έχουν παρουσιαστεί σε συνέδρια (π.χ. χρησιμοποιήθηκε το άρθρο του κ. Παπαδόπουλου με τίτλο «Η φορολογία ακινήτων στην Ελλάδα» που παρουσιάστηκε στο 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οικονομολόγων στην Αθήνα στις 24-27 Μαρτίου 2005), τότε η βιβλιογραφική πηγή συντάσσεται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα, έτος πραγματοποίησης συνεδρίου. Τίτλος άρθρου. Στο *Τίτλος συνεδρίου* [με πλάγια γράμματα]. Πόλη πραγματοποίησης συνεδρίου, Χώρα πραγματοποίησης συνεδρίου Ημερομηνία πραγματοποίησης συνεδρίου. Φορέας οργάνωσης συνεδρίου: έδρα φορέα.

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ., 2005. Η φορολογία ακινήτων στην Ελλάδα. Στο 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οικονομολόγων. Αθήνα, Ελλάδα 24-27 Μαρτίου 2005. Οικονομικό Επιμελητήριο: Αθήνα.

7. Άρθρα από εφημερίδες

Αν χρησιμοποιηθούν άρθρα από εφημερίδες (π.χ. χρησιμοποιήθηκε το άρθρο με συγγραφέα τον κ. Παπαδόπουλο και τίτλο «Η φορολογία ακινήτων στην Ελλάδα του 2008» που δημοσιεύτηκε στο Βήμα στις 3/12/2007, στις σελίδες 4-5), τότε η βιβλιογραφική πηγή συντάσσεται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα, έτος έκδοσης άρθρου. Τίτλος άρθρου. *Τίτλος εφημερίδας* [με πλάγια γράμματα], ημέρα και μήνας έκδοσης άρθρου σσ. αρχική σελίδα άρθρου – τελική σελίδα άρθρου.

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ., 2007. Η φορολογία ακινήτων στην Ελλάδα του 2008. *Το Βήμα*, 3 Δεκ. σσ. 4-5.

8. Άρθρα από το διαδίκτυο

Στην περίπτωση που στην εργασία χρησιμοποιούνται στοιχεία από άρθρα που βρίσκονται στο διαδίκτυο (π.χ. χρησιμοποιήσαμε το άρθρο με συγγραφέα τον κ. Παπαδόπουλο και τίτλο «Αναδιανεμητικές Επιδράσεις του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας στην Ελλάδα» που δημοσιεύτηκε στο Βήμα Online στο διαδίκτυο στις 1/6/2003. Το άρθρο ήταν διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.timesonline.co.uk/printFriendly/011-1506-669.html> και η πρόσβαση σε αυτό πραγματοποιήθηκε στις 17/3/2005), η βιβλιογραφική πηγή συντάσσεται ως εξής:

Επώνυμο συγγραφέα, Αρχικό γράμμα ονόματος συγγραφέα, έτος έκδοσης άρθρου. Τίτλος άρθρου. *Τίτλος εφημερίδας* [με πλάγια γράμματα] [Διαδίκτυο], Ημέρα και μήνας έκδοσης Διαθέσιμο στο: ηλεκτρονική διεύθυνση [πρόσβαση ημερομηνία πρόσβασης].

π.χ. Παπαδόπουλος, Κ., 2003. Αναδιανεμητικές Επιδράσεις του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας στην Ελλάδα. *To Βήμα Online*, [Διαδίκτυο]. 1 Ιουνίου, Διαθέσιμο στο : <http://www.timesonline.co.uk/printFriendly/011-1506-669.html> [πρόσβαση 17 Μαρτίου 2005]

5. ΠΑΡΑΔΟΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

5.1. Διαδικασία παράδοσης – Υποβολή προς εξέταση

Με την ολοκλήρωση της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, παραδίδεται ένα τελικό τεύχος της πτυχιακής στον επιβλέποντα καθηγητή. Μετά από σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή, οι σπουδαστές μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για εξέταση της πτυχιακής εργασίας στη Γραμματεία του Τμήματος.

Οι σπουδαστές υποβάλλουν στη Γραμματεία:

- ▶ Αίτηση για εξέταση της πτυχιακής εργασίας υπογεγραμμένη και από τον επιβλέποντα καθηγητή (Παράρτημα 4, Έντυπο Αίτησης Εξέτασης Πτυχιακής Εργασίας)
- ▶ Τρία (3) αντίτυπα της πτυχιακής εργασίας σε έντυπη μορφή
- ▶ Τρεις (3) οπτικούς δίσκους (CD) που περιλαμβάνουν ολόκληρη την πτυχιακή εργασία σε ηλεκτρονική μορφή pdf. Το περιεχόμενο του CD πρέπει να είναι ταυτόσημο με αυτό των έντυπων τευχών. Τα CD πρέπει να είναι τοποθετημένα σε πλαστική θήκη σχήματος ορθογωνίου, με το εξώφυλλο της πτυχιακής σε εκτύπωση (και σε σμίκρυνση) στην μπροστινή όψη. Το εξώφυλλο του CD και του έντυπου τεύχους πρέπει να περιλαμβάνει -με την ίδια σειρά για λόγους ταξινόμησης και αρχειοθέτησης- τα παρακάτω:
  - Τα στοιχεία του Ιδρύματος/ της Σχολής/ του Τμήματος, στον οποίο η πτυχιακή εργασία εκπονείται.
  - Τον τίτλο της πτυχιακής εργασίας.
  - Τα ονοματεπώνυμα των σπουδαστών με τους αντίστοιχους αριθμούς μητρώου.
  - Το ονοματεπώνυμο του επιβλέποντα καθηγητή.
  - Τον μήνα και το έτος, κατά τα οποία η πτυχιακή εργασία ολοκληρώθηκε.

Η παρεμβολή εικόνας, φωτογραφίας ή σχεδίου στο εξώφυλλο της εργασίας είναι στην επιλογή των σπουδαστών.

Στο CD που θα κατατίθεται στη βιβλιοθήκη θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα παρακάτω αρχεία:

- Το κείμενο της Πτυχιακής σε μορφή pdf με όνομα αρχείου: `eronymo1_eronymo2_etos.pdf` (δηλαδή τα επώνυμα και ονόματα των φοιτητών στα λατινικά διαχωρισμένα με `_` και στο τέλος το έτος)
- Συνοδευτικό αρχείο σε μορφή word που θα περιέχει:

- (i) Τίτλο, Περίληψη και τουλάχιστον 3 Λέξεις-Κλειδιά στα Ελληνικά
- (ii) Τίτλο, Περίληψη (Abstract) και τουλάχιστον 3 Λέξεις-Κλειδιά (Key Words) στα Αγγλικά

Ημερομηνίες Παράδοσης

Οι σπουδαστές θα μπορούν να παραδώσουν την πτυχιακή τους εργασία **τουλάχιστον** μετά την ολοκλήρωση τριών (3) ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία πρωτοκόλλου του Έντυπου Ανάθεσης – Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3.1. και σε κάθε περίπτωση, οι σπουδαστές που δεν καταφέρνουν να παραδώσουν την εργασία τους μέχρι την οριζόμενη από Τμήμα ημερομηνία παράδοσης των πτυχιακών εργασιών, χάνουν το θέμα τους και υποχρεούνται να ακολουθήσουν τη διαδικασία ανάληψης θέματος από την αρχή.

5.2. Αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας

5.2.1. Η εξεταστική επιτροπή

Η εξεταστική επιτροπή της πτυχιακής εργασίας είναι τριμελής και συγκροτείται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος. Στην τριμελή επιτροπή συμμετέχει απαραίτητα ο εισηγητής – επιβλέπων. Οι επιστημονικοί /εργαστηριακοί συνεργάτες που επιβλέπουν / συνεπιβλέπουν πτυχιακές εργασίες, συμμετέχουν στην εξεταστική επιτροπή και μετά τη λήξη της σύμβασής τους.

5.2.2. Ημερομηνίες υποστήριξης (προφορικής παρουσίασης)

Όλες οι πτυχιακές εργασίες θα υποστηρίζονται από τους σπουδαστές ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής σε προκαθορισμένα διαστήματα. Συγκεκριμένα, ορίζονται δυο (2) περίοδοι για την υποστήριξη (προφορική παρουσίαση) των πτυχιακών εργασιών:

- ▶ Για τις πτυχιακές εργασίες που ανατίθενται στις αρχές του χειμερινού εξαμήνου, ενδεικτικά ορίζεται ως **εβδομάδα παρουσίασης η τελευταία εβδομάδα πριν την εξεταστική του Ιουνίου**.
- ▶ Για τις πτυχιακές εργασίες που ανατίθενται στις αρχές του εαρινού εξαμήνου, ενδεικτικά ορίζεται ως **εβδομάδα παρουσίασης η τρίτη εβδομάδα του χειμερινού εξαμήνου (μέσα Οκτωβρίου)**.

Οι ακριβείς ημερομηνίες υποστήριξης θα ορίζονται κάθε εξάμηνο, ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος.

Μετά την παράδοση των πτυχιακών εργασιών, η Γραμματεία θα ορίζει σε συνεννόηση με τους σπουδαστές και τους εισηγητές την ακριβή ημερομηνία, τον

τόπο και την ώρα παρουσίασης, πάντα όμως εντός των εβδομάδων παρουσίασης που προαναφέρθηκαν.

5.2.3. Η διαδικασία της προφορικής υποστήριξης

Η προφορική υποστήριξη – εξέταση των πτυχιακών εργασιών γίνεται με δημόσια ανοικτή διαδικασία.

Κατά την προφορική υποστήριξη, ο/οι σπουδαστής/ές παρουσιάζουν το πλαίσιο εκπόνησης και τα αποτελέσματα της πτυχιακής εργασίας συνοπτικά, αλλά περιεκτικά, σε μέγιστο χρονικό διάστημα 15'. Ακολουθεί ένα διάστημα 10'-15' λεπτών στο οποίο ο/οι σπουδαστής/ές δέχονται ερωτήσεις/ παρατηρήσεις από την τριμελή επιτροπή και τους παρευρισκόμενους.

Στην περίπτωση που η πτυχιακή εργασία έχει εκπονηθεί από ομάδα σπουδαστών, η προφορική υποστήριξη θα πρέπει να κατανέμεται ισοδύναμα στα μέλη της ομάδας.

Ενδεικτικά, η προφορική υποστήριξη μπορεί να περιλαμβάνει τα όρια του αντικειμένου μελέτης, τους στόχους, τη μεθοδολογία διερεύνησης και τις πιθανές παραδοχές, τα κύρια σημεία και τα συμπεράσματα της εργασίας.

Η προφορική υποστήριξη της πτυχιακής εργασίας πρέπει να συνοδεύεται από παρουσίαση σε Microsoft Power Point (.ppt αρχεία) ή αρχεία αντίστοιχων προγραμμάτων ανοιχτού λογισμικού.

Το “Πρακτικό Εξεταστικής Επιτροπής πτυχιακής Εργασίας” (βλ. Παράρτημα 5) συμπληρώνεται από την εξεταστική επιτροπή μετά το τέλος της προφορικής παρουσίασης.

Οι πτυχιακές εργασίες αξιολογούνται με άριστο βαθμό το «δέκα» (10), ενώ θεωρούνται επιτυχείς μόνο αν λάβουν βαθμό άνω του «πέντε» (5).

Προτείνεται ανεπιφύλακτα, τα κριτήρια αξιολόγησης των πτυχιακών εργασιών από την εξεταστική επιτροπή να είναι:

- ▶ **Δομή της εργασίας (προτεινόμενη βαρύτητα 15%)**
  - Γενική εμφάνιση της πτυχιακής εργασίας
  - Λογική οργάνωση
  - Συνεπής οργάνωση βιβλιογραφίας, αναφορών
  - Ύψος/ στυλ λόγου, κ.ά
- ▶ **Περιεχόμενο, Ανάπτυξη Θέματος (προτεινόμενη βαρύτητα 60%)**
  - Πρωτοτυπία επεξεργασίας θέματος
  - Πληρότητα θέματος
  - Ακρίβεια περιεχομένου
  - Λογική ανάπτυξη
  - Σαφήνεια γραπτού λόγου/ δόκιμοι όροι
  - Επάρκεια βιβλιογραφικής υποστήριξης, κ.ά.

- ▶ **Παρουσίαση, Κατανόηση και Υποστήριξη (προτεινόμενη βαρύτητα 25%)**
  - Προφορική υποστήριξη
  - Επίπεδο κατανόησης εννοιών, κ.ά.

Κάθε μέλος της τριμερούς επιτροπής θα βαθμολογεί ξεχωριστά, κατά την κρίση του, με βάση τα παραπάνω προτεινόμενα βασικά κριτήρια. Ο συνολικός βαθμός θα προκύπτει από τον σταθμισμένο μέσο όρο των βαθμών των τριών αξιολογητών.

Αν ο μέσος όρος είναι άνω του πέντε (5) τότε το Πρακτικό Βαθμολογίας υπογράφεται από όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και η πτυχιακή εργασία θεωρείται επιτυχής.

Αν ο μέσος όρος είναι μικρότερος του πέντε τότε η πτυχιακή εργασία θεωρείται ανεπιτυχής και ο σπουδαστής υποχρεούται να επαναλάβει την διαδικασία από την αρχή, επιλέγοντας ένα καινούργιο θέμα.

Διαδικασία διορθώσεων

Στην περίπτωση που η εξεταστική επιτροπή κρίνει ότι η υπό εξέταση πτυχιακή εργασία χαρακτηρίζεται επιτυχής αλλά παρουσιάζει ιδιαίτερα λάθη / ελλείψεις / παραλείψεις που αλλοιώνουν σημαντικά τον ακαδημαϊκό της χαρακτήρα και σκοπό, τότε ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

- ▶ Η επιτροπή αποφασίζει τον βαθμό της πτυχιακής ο οποίος και καταγράφεται στο Πρακτικό.
- ▶ Τα μέλη της επιτροπής δεν υπογράφουν το Πρακτικό Βαθμολογίας και ζητούν συγκεκριμένες διορθώσεις από τον σπουδαστή/ σπουδάστρια.
- ▶ Ο σπουδαστής/ σπουδάστρια υποχρεούται να αποστείλει ηλεκτρονικά στα μέλη της επιτροπής την πτυχιακή του εργασία διορθωμένη στα σημεία που υποδείχθηκαν.
- ▶ Τα μέλη της επιτροπής εξετάζουν την διορθωμένη πτυχιακή και υπογράφουν το Πρακτικό, οπότε και ολοκληρώνεται η διαδικασία.

Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση αυτή οι σπουδαστές θα πρέπει να δώσουν ξανά στη Γραμματεία τρία CDs που περιλαμβάνουν ολόκληρη τη διορθωμένη πτυχιακή εργασία σε ηλεκτρονική μορφή pdf.

5.2.4. Ολοκλήρωση της διαδικασίας και δημοσιοποίηση της πτυχιακής

Η διαδικασία αρχειοθέτησης των πτυχιακών εργασιών αφορά σε ενέργειες της Γραμματείας του Τμήματος, που περιλαμβάνουν την ταξινόμηση και την αποστολή των CDs στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Τύποι Πτυχιακής Εργασίας

Βασισμένη σε Πρωτογενή Έρευνα
▶ Ποσοτική (με χρήση ερωτηματολογίου) (Παράδειγμα: <i>Μέτρηση Ικανοποίησης Εργαζομένων στο ΤΕΙ Κρήτης</i>)
▶ Ποιοτική (με χρήση συνεντεύξεων ή ομάδων εστίασης, ή ομάδες στρογγυλής τραπέζης) (Παράδειγμα: <i>Παράγοντες που Επηρεάζουν τη Διείσδυση Νέων Τεχνολογιών στα Ξενοδοχεία της Κρήτης</i>)
▶ Πειραματικές (διενέργεια πειράματος) (Παράδειγμα: <i>Είναι οι Άνδρες Περισσότερο Αλτρουιστές από τις Γυναίκες; Ένα Οικονομικό Πείραμα</i>)
▶ Προσωπική παρατήρηση (Παράδειγμα: <i>Τρόποι Αντίδρασης Πελατών σε Παροχή Υπηρεσίας Μειωμένης Ποιότητας</i>)
▶ Βασισμένη σε μεθοδολογία <i>mystery shopper</i> (Παράδειγμα: <i>Μια Έρευνα Ικανοποίησης στον Επισιτιστικό τομέα μέσα από την Μεθοδολογία Mystery Shopper</i>)
Βασισμένη σε Δευτερογενή Έρευνα
▶ Μελέτη περίπτωσης (<i>case study</i>) πάνω σε μια εταιρία ή προορισμό, ή επαγγελματικές ομάδες και οργανισμούς Παράδειγμα: <i>Σύνταξη Επιχειρηματικού Σχεδίου για την Επιχείρηση X</i>
▶ Βιβλιογραφική επισκόπηση (διεξοδική) (Παράδειγμα: <i>Μια Ανάλυση SWOT για τη Δήμο Ηρακλείου ως Τουριστικό Προορισμό</i>)
▶ Ανάλυση δεδομένων / πληροφοριών διαθέσιμων στο διαδίκτυο (Παράδειγμα: <i>Μια Χωρική Ανάλυση των Πολιτιστικών Πόρων με Βάση Εισπράξεις/Επισκέπτες κατά τη Περίοδο 1988 – 2015</i>)
▶ Συγκριτική ανάλυση μεταξύ επιχειρήσεων, προορισμών κτλ. (Παράδειγμα: <i>Μια Συγκριτική Ανάλυση των Επιδράσεων από τη Συμμετοχή Δύο Προορισμών στη Λίστα ΟΥΝΕΣΚΟ</i>)

Για να είναι ο φοιτητής σε θέση να αναλάβει την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, πρέπει να τηρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- ▶ Να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τα 2/3 των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών (;;;)
- ▶ Να έχει παρακολουθήσει επιτυχώς το μάθημα της Μεθοδολογίας Έρευνας
- ▶ Να .....

Σε κάθε περίπτωση, η γραμματεία του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων έχει την ευθύνη για να επιβεβαιώνει ή όχι την δυνατότητα ανάληψης πτυχιακής εργασίας από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες του Τμήματος.

Σημειώνεται ότι ενώ τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων (μόνιμο και έκτακτο), έχουν την υποχρέωση να προτείνουν θέματα για

εκπόνηση πτυχιακών εργασιών, υπάρχει η δυνατότητα φοιτητές/-τριες του τμήματος να προτείνουν δικά τους θέματα. Εφόσον αυτά κριθούν κατάλληλα από τους καθηγητές που έχουν προσεγγίσει, οι φοιτητές/-τριες μπορούν να ξεκινήσουν να δουλεύουν σε αυτά τα θέματα.

Διαδικασία Επιλογής Θέματος και Πτυχιακής:

Η διαδικασία επιλογής θέματος από τον φοιτητή/τρια περνά από τα παρακάτω στάδια:

Βήματα	Τι γίνεται [Διαδικασία]	Πότε [Χρόνος]
1	Οι καθηγητές του τμήματος δηλώνουν τα θέματα που είναι διατεθειμένοι να επιβλέψουν* και αναρτούνται όλα μαζί στη γραμματεία του τμήματος	<ul style="list-style-type: none"> Μέχρι το τέλος Νοεμβρίου για το χειμερινό εξάμηνο Μέχρι το τέλος Μαρτίου για το εαρινό εξάμηνο
2	Ο φοιτητής/τρια έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τους καθηγητές του τμήματος** και να επιλέξει (σε συνεργασία με τους καθηγητές) τις παραμέτρους του θέματος που έχει επιλέξει	<ul style="list-style-type: none"> Μέχρι το τέλος του Οκτωβρίου για το χειμερινό εξάμηνο Μέχρι το τέλος του Μαρτίου για το εαρινό εξάμηνο
3	Ο φοιτητής/τρια είναι υπεύθυνος/η για να ενημερώσει τη γραμματεία του τμήματος σχετικά με την επιλογή και ανάληψη του θέματος από τον καθηγητή/τρια μέσω της φόρμας «Ανάθεσης Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας» (για 1 ή 2 άτομα)***	<ul style="list-style-type: none"> Το αργότερα μια εβδομάδα από την συμφωνία ανάληψης θέματος στέλνοντας την υπογεγραμμένη φόρμα «Ανάθεσης Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας» στη γραμματεία
4	Στο μεσοδιάστημα από την τυπική ημερομηνία κατάθεσης της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η να επικοινωνήσει με τον επιβλέποντα καθηγητή/τρια και παρουσιάσει/αναλύσει τη μέχρι τότε πρόοδο του/της. Σε περίπτωση που ο φοιτητής/τρια δεν καταφέρει να παρουσιάσει ένα ικανοποιητικό επίπεδο προόδου, η πτυχιακή θα αποσύρεται από το σύστημα****	<ul style="list-style-type: none"> Μέχρι το τέλος Μαρτίου για τις πτυχιακές του χειμερινού εξαμήνου Μέχρι το τέλος Ιουλίου για τις πτυχιακές του εαρινού εξαμήνου
5	Όταν ο φοιτητής/τρια έχει εξασφαλίσει την άδεια του επιβλέποντα καθηγητή για να παρουσιάσει την πτυχιακή του/της εργασία, αποστέλλει αίτημα στη γραμματεία του τμήματος για να ορισθεί ημερομηνία παρουσίασης / προφορικής εξέτασης*****.	<ul style="list-style-type: none"> Ενδεικτικά αναφέρεται η εβδομάδα πριν από την εξεταστική του Ιουνίου για τις πτυχιακές που ανατέθηκαν το χειμερινό εξάμηνο Ενδεικτικά αναφέρεται η Τρίτη εβδομάδα του Οκτωβρίου (μέσα Οκτωβρίου) για τις πτυχιακές που ανατέθηκαν το εαρινό εξάμηνο
6	Πριν από τη προφορική εξέταση / υποστήριξη της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής/-τρια έχει την υποχρέωση να προσκομίσει τα εξής παραδοτέα: <ul style="list-style-type: none"> 4 αντίγραφα της πτυχιακής εργασίας (σε έντυπη μορφή) για τους καθηγητές της εξεταστικής επιτροπής 3 αντίγραφα της πτυχιακής εργασίας (σε ηλεκτρονική μορφή (για τη γραμματεία του τμήματος και τη βιβλιοθήκη) 	<ul style="list-style-type: none"> Τα αντίγραφα της πτυχιακής εργασίας σε έντυπη μορφή θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στους καθηγητές τουλάχιστον μια (1) εβδομάδα πριν τον ορισμό της προφορικής εξέτασης Τα αντίγραφα της πτυχιακής εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή θα πρέπει να κατατίθενται στη γραμματεία του τμήματος και τη βιβλιοθήκη με την επιτυχή υποστήριξη της πτυχιακής από το/τη φοιτητή/-τρια
7	Με την επιτυχή υποστήριξη της πτυχιακής εργασίας ο/η φοιτητής/τρια αναλαμβάνει την ευθύνη να	<ul style="list-style-type: none"> Άμεσα

- * Τυπικά, οι καθηγητές του τμήματος καταθέτουν τρία (3) θέματα ανά εξάμηνο
- ** Σημειώνεται ότι ο φοιτητής/-τρια, μπορεί να χρειαστεί να επικοινωνήσει με περισσότερους από ένα (1) καθηγητή μέχρι να καταλήξει να επιλέξει ένα θέμα
- *** Υπάρχουν συνημμένες στο τέλος του αρχείου (για 1 και 2 άτομα)
- **** Στην περίπτωση που ο φοιτητής/τρια δεν καταφέρει να παρουσιάσει ένα ικανοποιητικό επίπεδο προόδου, ο επιβλέπων καθηγητής/τρια έχει το δικαίωμα να παραιτηθεί από τη διαδικασία επίβλεψης του θέματος. Σε αυτή τη περίπτωση ο φοιτητής/τρια είναι υπεύθυνος να αναζητήσει άλλο θέμα πτυχιακής.
- ***** Το πρότυπο αρχείο αίτησης παρουσίασης / υποστήριξης πτυχιακής εργασίας βρίσκεται συνημμένο στο τέλος του κειμένου.

Σε περίπτωση που στο τέλος της διαδικασίας υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα θέματα από καθηγητές, φοιτητές/τριες που δεν έχουν βρει μέχρι εκείνη τη στιγμή θέμα θα ανατίθενται στους καθηγητές που έχουν ακόμα διαθεσιμότητα. Ο Προϊστάμενος και η Συνέλευση του Τμήματος σε συνεργασία με τους εισηγητές θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να ανευρεθεί θέμα πτυχιακής εργασίας για τους εν λόγω σπουδαστές, εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από τη λήξη του οριζόμενου χρονικού διαστήματος, που θα ανακοινώνεται κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Διευκρινίζεται στους σπουδαστές ότι στην περίπτωση που οι εισηγητές έχουν πολλές αιτήσεις ενδιαφέροντος για το ίδιο θέμα πτυχιακής εργασίας, συνήθως αξιολογούν τους ενδιαφερόμενους σπουδαστές με κριτήρια όπως:

- ▶ Μέσος όρος βαθμολογίας του σπουδαστή σε όλα τα μαθήματα που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς μέχρι εκείνη τη στιγμή,
- ▶ Μέσος όρος βαθμολογίας του σπουδαστή στα μαθήματα που διδάσκει ο εισηγητής, καθώς και η συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στα εν λόγω μαθήματα
- ▶ Σειρά προτίμησης στην επιλογή του θέματος από των σπουδαστή,
- ▶ Συγκεκριμένες ικανότητες / δεξιότητες / γνώσεις που διαθέτει ο σπουδαστής και απαιτούνται από τη φύση του θέματος της πτυχιακής, κ.ά.

Κριτήρια Αξιολόγησης Πτυχιακών Εργασιών

Η παρακάτω ενότητα έχει σκοπό να ενημερώσει τους φοιτητές/-τριες του τμήματος σχετικά με τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση της πτυχιακής τους εργασίας. Με αυτό τον τρόπο μπορούν και οι ίδιοι να έχουν μια εικόνα σχετικά με το πώς έχει προκύψει ο βαθμός τους.

Οι πτυχιακές εργασίες αξιολογούνται με άριστο βαθμό το «δέκα» (10), ενώ θεωρούνται επιτυχείς μόνο αν λάβουν βαθμό άνω του «πέντε» (5).

Προτείνεται ανεπιφύλακτα, τα κριτήρια αξιολόγησης των πτυχιακών εργασιών από την εξεταστική επιτροπή να είναι:

- ▶ **Δομή της εργασίας (προτεινόμενη βαρύτητα 15%)**
  - Γενική εμφάνιση της πτυχιακής εργασίας
  - Λογική οργάνωση
  - Συνεπής οργάνωση βιβλιογραφίας, αναφορών
  - Ύψος/ στυλ λόγου, κ.ά
- ▶ **Περιεχόμενο, Ανάπτυξη Θέματος (προτεινόμενη βαρύτητα 60%)**
  - Πρωτοτυπία επεξεργασίας θέματος
  - Πληρότητα θέματος
  - Ακρίβεια περιεχομένου
  - Λογική ανάπτυξη
  - Σαφήνεια γραπτού λόγου/ δόκιμοι όροι

- Επάρκεια βιβλιογραφικής υποστήριξης, κ.ά.
- ▶ **Παρουσίαση, Κατανόηση και Υποστήριξη (προτεινόμενη βαρύτητα 25%)**
  - Προφορική υποστήριξη
  - Επίπεδο κατανόησης εννοιών, κ.ά.

Κάθε μέλος της τριμερούς επιτροπής θα βαθμολογεί ξεχωριστά, κατά την κρίση του, με βάση τα παραπάνω προτεινόμενα βασικά κριτήρια. Ο συνολικός βαθμός θα προκύπτει από τον σταθμισμένο μέσο όρο των βαθμών των τριών αξιολογητών. Αν ο μέσος όρος είναι άνω του πέντε (5) τότε το Πρακτικό Βαθμολογίας υπογράφεται από όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και η πτυχιακή εργασία θεωρείται επιτυχής.

Αν ο μέσος όρος είναι μικρότερος του πέντε τότε η πτυχιακή εργασία θεωρείται ανεπιτυχής και ο σπουδαστής υποχρεούται να επαναλάβει την διαδικασία από την αρχή, επιλέγοντας ένα καινούργιο θέμα.

Εύρος βαθμού	Σχόλια / παρατηρήσεις
0 – 4,9	<p>Παρουσίαση: η εργασία δεν συμβαδίζει με τα τυπικά στάνταρ που πρέπει να πληρούν οι πτυχιακές εργασίες του τμήματος (και αναλύονται διεξοδικά στον «Οδηγό Πτυχιακών Εργασιών». Για παράδειγμα, η πτυχιακή εργασία δεν ακολουθεί καμία από τις αποδεκτές επιστημονικές πρακτικές παραπομπών, ή έχει σημαντικά λάθη στην αρίθμηση πινάκων και διαγραμμάτων.</p> <p>Καινοτόμα Ιδέα: Η εργασία βασίζεται σε ιδέα η οποία έχει ήδη χρησιμοποιηθεί αρκετά (π.χ., «Μορφές Αγροτουρισμού στο .....»).</p> <p>Βιβλιογραφία: η εργασία υποστηρίζεται από ένα εύρος βιβλιογραφίας που δεν είναι ούτε αρκετό (ποσότητα), ούτε ποιοτικά ικανό να καλύψει το θέμα. Για παράδειγμα, η εργασία βασίζεται εξολοκλήρου σε ηλεκτρονικές πηγές. Επίσης, σημαντικό ρόλο θα παίξει το πόσο πρόσφατη και ενημερωμένη είναι η βιβλιογραφία μιας πτυχιακής. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση δευτερογενούς (βιβλιογραφικής) έρευνας, αυτή η κατηγορία αποτελεί την πλέον σημαντική κατηγορία της πτυχιακής.</p> <p>Μεθοδολογία: Ο φοιτητής/-τρια χρησιμοποίησε μεθοδολογία που δεν καλύπτει το ερευνητικό ερώτημα.</p> <p>Ερευνητικά ερωτήματα: Η πτυχιακή εργασία δεν βασίζεται πάνω σε συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα, οι στόχοι και οι σκοποί της δεν αναλύονται, ή δεν είναι κατανοητοί</p> <p>Εμπειρική ανάλυση: Η εργασία βασίζεται σε πολλή περιορισμένη εμπειρική ανάλυση των αποτελεσμάτων, ή οι συγγραφείς έχουν αγνοήσει ένα μέρος των δεδομένων</p> <p>Λογικά Συμπεράσματα: Οι συγγραφείς δεν αναλύουν πλήρως τη πρακτική σημασία των αποτελεσμάτων/ευρημάτων τους. Συνήθως η ενότητα των συμπερασμάτων/πρακτικών εφαρμογών περιορίζεται σε 1-2 σελίδες, χωρίς οι συγγραφείς να εξηγούν για ποιο λόγο τα αποτελέσματα τους μπορούν να φανούν χρήσιμα σε ένα τρίτο αναγνώστη (επιχειρηματία, ερευνητή, ή συνάδελφο τους).</p> <p>Προφορική Παρουσίαση: Ο φοιτητής/-τρια δεν καταφέρνει να υποστηρίξει με επιτυχία την πτυχιακή και δεν πείθει για την ακαδημαϊκό βάθος της εργασίας.</p>
5,0 – 6,9	<p>Παρουσίαση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια έχει φροντίσει να ακολουθήσει κάποιους από τους κανόνες που</p>

	<p>αναφέρονται στο αρχείο «Οδηγός Πτυχιακών Εργασιών» (για παράδειγμα ακολουθεί σωστή αρίθμηση στις σελίδες/πίνακες/διαγράμματα, και έχει σωστά διαρθρωμένα περιεχόμενα).</p> <p>Καινοτόμα Ιδέα: Όπως και παραπάνω, αλλά σε αυτή τη περίπτωση ο φοιτητής/-τρια έχει κάνει μια προσπάθεια να εισάγει μια καινοτομικότητα στη προσέγγιση του/της. Για παράδειγμα «Καλές Πρακτικές και Ανάπτυξη Βιωματικού Τουρισμού στην Ελλάδα»).</p> <p>Βιβλιογραφία: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής /-τρια έχει κάνει μια προσπάθεια να καλύψει, έστω και οριακά, το ερευνητικό πλαίσιο του θέματος. Ο φοιτητής/-τρια έχει κάνει μια προσπάθεια να ενσωματώσει πηγές από ένα μεγαλύτερο εύρος πεδίων (π.χ., ηλεκτρονικές σελίδες, βιβλία, γκριζα βιβλιογραφία, ακαδημαϊκά άρθρα)</p> <p>Μεθοδολογία: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια χρησιμοποιεί ικανοποιητικά (επιδεικνύει ένα ικανοποιητικό βαθμό εξοικείωσης με) τη μεθοδολογία που έχει επιλέξει</p> <p>Ερευνητικά ερωτήματα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια κάνει μια πρώιμη προσπάθεια να αναφέρει και να αιτιολογήσει το σκοπό και στόχο της εργασίας του/της.</p> <p>Εμπειρική ανάλυση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής κάνει μια προσπάθεια να εξηγήσει πρακτικά τα εμπειρικά του/της αποτελέσματα.</p> <p>Λογικά Συμπεράσματα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής προσπαθεί να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα του/της για να εξηγήσει τωρινά φαινόμενα στο χώρο ενδιαφέροντος.</p> <p>Προφορική Παρουσίαση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια κάνει μια προσπάθεια να παρουσιάσει και να υποστηρίξει το ακαδημαϊκό πλαίσιο της εργασίας του/της (στόχος, σκοπός, ερευνητικό πρόβλημα, βιβλιογραφία).</p>
<p>7,0 – 8,9</p>	<p>Παρουσίαση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό τους κανόνες που αναφέρονται στο αρχείο «Οδηγός Πτυχιακών Εργασιών» (για παράδειγμα ακολουθεί σωστή αρίθμηση στις σελίδες/πίνακες/διαγράμματα, και έχει σωστά διαρθρωμένα περιεχόμενα).</p> <p>Καινοτόμα Ιδέα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια, αναπτύσσει μια ιδέα που συνδυάζει έννοιες από δύο ή περισσότερα ακαδημαϊκά πεδία (π.χ., Μείωση χρόνου εξυπηρέτησης και βελτίωση ικανοποίηση καταναλωτών»)</p> <p>Βιβλιογραφία: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια χρησιμοποιεί νέες / πρόσφατες ερευνητικές δημοσιεύσεις και πηγές γύρω από ένα ακαδημαϊκό πεδίο</p> <p>Μεθοδολογία: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια χρησιμοποιεί με ευχέρεια τη μεθοδολογία που έχει επιλέξει και μπορεί να συνδυάσει επιτυχώς στοιχεία από περισσότερα από δύο (2) μεθοδολογικά πεδία (ποιοτική και ποσοτική) για να εξετάσει το ερευνητικό του ερώτημα.</p> <p>Ερευνητικά ερωτήματα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια μπορεί να συνδέσει σε ικανοποιητικό βαθμό, στόχους, σκοπούς και μεθοδολογία. Συνολικά δημιουργείται ένα 'δεμένο' ερευνητικό υπόβαθρο.</p> <p>Εμπειρική ανάλυση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια καταφέρνει να συνδέσει τα εμπειρικά του αποτελέσματα με</p>

	<p>την υπάρχουσα βιβλιογραφία. Λογικά Συμπεράσματα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια είναι σε θέση να προτείνει λύσεις και κατευθύνσεις πολιτικής έστω και σε πρώιο επίπεδο. Προφορική Παρουσίαση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια έχει καταφέρει να παρουσιάσει και να υποστηρίξει με επιτυχία τα κεντρικά σημεία κλειδιά της εργασίας του/της.</p>
<p>9,0 – 10,0</p>	<p>Παρουσίαση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια ακολουθεί κατά γράμμα τις οδηγίες και κανόνες που αναφέρονται στο αρχείο «Οδηγός Πτυχιακών Εργασιών» (για παράδειγμα έχει ορίσει σωστά ενότητες και υπό-ενότητες, το υλικό του είναι σωστά διαρθρωμένο σε παραγράφους). Καινοτόμα Ιδέα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια αναπτύσσει ένα δικό του/της ερευνητικό πλαίσιο (π.χ., «Μια Έρευνα Ικανοποίησης στον Επισιτιστικό τομέα μέσα από την Μεθοδολογία Mystery Shopper») Βιβλιογραφία: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια προσπαθεί να συνδυάσει (επιτυχώς) πηγές από διαφορετικά ακαδημαϊκά/ερευνητικά πεδία. Μεθοδολογία: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια μπορεί να εντοπίσει προβλήματα και μειονεκτήματα της μεθοδολογίας που χρησιμοποίησε και να προτείνει λύσεις για το μέλλον. Ερευνητικά ερωτήματα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια εντοπίζει και συσχετίζει τα ερευνητικά ερωτήματα του μέσα από τη βιβλιογραφία. Τα ερευνητικά ερωτήματα, πέρα από μια προσωπική προσέγγιση, διαθέτουν μια επιστημονικότητα. Εμπειρική ανάλυση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια είναι σε θέση να δημιουργήσει 'νέα γνώση' μέσα από την εμπειρική του ανάλυση. Λογικά Συμπεράσματα: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια είναι σε θέση να δημιουργήσει 'νέα γνώση' μέσα από την ανάλυση των συμπερασμάτων του/της. Προφορική Παρουσίαση: Όπως και παραπάνω, αλλά ο φοιτητής/-τρια έχει καταφέρει με επιτυχία να απαντήσει και σχολιάσει σε τυχόν ερωτήσεις και απορίες της επιτροπής αξιολόγησης.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αριθ. Πρωτ. / Φ.120

Ηράκλειο / / 201

ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

_____ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ _____ (ΓΙΑ 1 ΑΤΟΜΟ)

Η πτυχιακή εργασία με θέμα:

ανατίθεται προς εκπόνηση στο σπουδαστή/στρια:

_____ με Α.Μ. _____ και

Την επίβλεψη–εποπτεία της πτυχιακής αυτής εργασίας αναλαμβάνει ο/η εκπαιδευτικός:

_____

Εγώ, ο σπουδαστής / η σπουδάστρια δηλώνω υπεύθυνα ότι δεν έχω αναλάβει την εκπόνηση άλλης πτυχιακής εργασίας με τον ίδιο ή άλλο εκπαιδευτικό και ότι γνωρίζω και συμφωνώ με τα παρακάτω:

1. Η παρουσίασης–εξέταση της πτυχιακής μου εργασίας θα γίνει στις _____ (η ημερομηνία ορίζεται από το τμήμα).
2. Η αίτηση παρουσίασης της πτυχιακής μου εργασίας καθώς και τέσσερα (4) αντίτυπα της και δυο (2) CD (με την εργασία σε ηλεκτρονική μορφή αρχείου PDF) θα κατατεθούν στη Γραμματεία του Τμήματος τουλάχιστον δέκα 10 ημέρες πριν την ημερομηνία παρουσίασης–εξέτασής της.
3. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης κατάθεσης της αίτησης παρουσίασης της πτυχιακής μου εργασίας, η εξέταση θα μεταφερθεί σε συγκεκριμένη ημερομηνία εξέτασης: _____, (στις προγραμματισμένες ημερομηνίες εξέτασης του επόμενου εξαμήνου). Θα πρέπει και τότε να καταθέσω την αίτηση παρουσίασης της εργασίας μου δέκα 10 ημέρες πριν την νέα ημερομηνία εξέτασής της.
4. Σε περίπτωση που η πτυχιακή μου εργασία δεν παρουσιαστεί και στη προκαθορισμένη ημερομηνία του επόμενου εξαμήνου, η παρούσα ανάθεση ακυρώνεται αυτοδίκαια και θα πρέπει να επιλέξω νέα πτυχιακή εργασία.

Υπογραφή Σπουδαστή/στριας

Ο/Η Επόπτης Εκπαιδευτικός

_____

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

Γεώργιος Ξανθός, Ph.D.
Επίκουρος Καθηγητής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αριθ. Πρωτ. / Φ.120

Ηράκλειο / / 201

ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

_____ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ _____ (ΓΙΑ 2 ΑΤΟΜΑ)

Η πτυχιακή εργασία με θέμα:

ανατίθεται προς εκπόνηση στους σπουδαστές:

1. _____ με Α.Μ. _____ και
2. _____ με Α.Μ. _____

Την επίβλεψη-εποπτεία της πτυχιακής αυτής εργασίας αναλαμβάνει ο/η εκπαιδευτικός:

_____

Εγώ, ο σπουδαστής / η σπουδάστρια δηλώνω υπεύθυνα ότι δεν έχω αναλάβει την εκπόνηση άλλης πτυχιακής εργασίας με τον ίδιο ή άλλο εκπαιδευτικό και ότι γνωρίζω και συμφωνώ με τα παρακάτω:

1. Η παρουσίασης-εξέταση της πτυχιακής μου εργασίας θα γίνει στις _____ (η ημερομηνία ορίζεται από το τμήμα).
2. Η αίτηση παρουσίασης της πτυχιακής μου εργασίας καθώς και τέσσερα (4) αντίτυπά της και δυο (2) CD (με την εργασία σε ηλεκτρονική μορφή αρχείου PDF) θα κατατεθούν στη Γραμματεία του Τμήματος τουλάχιστον δέκα 10 ημέρες πριν την ημερομηνία παρουσίασης-εξέτασής της.
3. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης κατάθεσης της αίτησης παρουσίασης της πτυχιακής μου εργασίας, η εξέταση θα μεταφερθεί σε συγκεκριμένη ημερομηνία εξέτασης: _____, (στις προγραμματισμένες ημερομηνίες εξέτασης του επόμενου εξαμήνου). Θα πρέπει και τότε να καταθέσω την αίτηση παρουσίασης της εργασίας μου δέκα 10 ημέρες πριν την νέα ημερομηνία εξέτασής της.
4. Σε περίπτωση που η πτυχιακή μου εργασία δεν παρουσιαστεί και στη προκαθορισμένη ημερομηνία του επόμενου εξαμήνου, η παρούσα ανάθεση ακυρώνεται αυτοδίκαια και θα πρέπει να επιλέξω νέα πτυχιακή εργασία.

Υπογραφή Σπουδαστή/ στριας

Ο/Η Επόπτης Εκπαιδευτικός

_____

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

Γεώργιος Ξανθός, Ph.D.
Επίκουρος Καθηγητής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Παράδειγμα Φόρμας Υποβολής Θεμάτων Πτυχιακών για τους εισηγητές

ΑΠΟ

Επώνυμο: .....

Όνομα: .....

Διεύθυνση: .....

Τηλ.: .....

E-mail: .....

ΠΡΟΣ

Συνέλευση Τμήματος Διοίκησης
Επιχειρήσεων

Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Κρήτης

Ηράκλειο, .../.../ 201..

Θέμα: Προτεινόμενα θέματα Πτυχιακών Εργασιών στο Τμήμα Διοίκησης
Επιχειρήσεων

Αξιότιμε κ. Προϊστάμενε,
παρακαλώ για τις δικές σας ενέργειες ώστε να προωθηθούν στα αρμόδια όργανα του
Τμήματος, η ακόλουθη προτάσή μου για τη θεματολογία μιας (1) πτυχιακής εργασίας.

Τίτλος Θέματος:	
Τύπος Εργασίας	☐ Βιβλιογραφική ☐ Ερευνητική ☐ Μελέτη Περίπτωσης
Υπόβαθρο – Προβληματική	
Στόχος της Εργασίας	
Προτεινόμενη Μεθοδολογία	
Αριθμός σπουδαστών/ σπουδαστριών	☐ Ένα άτομο ☐ Δύο άτομα

Με εκτίμηση

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αριθ. Πρωτ. / Φ.120

Ηράκλειο / / 201

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στο Ηράκλειο σήμερα _____ ημέρα _____ και ώρα _____
συνήλθε η τριμελής επιτροπή που έχει ορισθεί από τον Προϊστάμενο του Τμήματος
για να αξιολογήσει την πτυχιακή εργασία του /της σπουδαστ

_____ με Α.Μ. _____ και Έτος Εισαγωγής _____
χειμενό / εαρινό, που υποβλήθηκε στη Γραμματεία του Τμήματος με αριθ. πρωτ.
_____ ημερομ. ____

Μετά την παρακολούθηση της παρουσίασης και ανάπτυξης της εργασίας που είχε
θέμα:

_____
_____
_____

και την υποβολή σχετικών ερωτήσεων, διαπιστώθηκε η πληρότητα της εργασίας.

Από τη βαθμολόγηση των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής όπως αυτή
διατυπώνεται στην επισυναπτόμενη σελίδα, διαμορφώθηκε ο τελικός βαθμός της
παρούσας πτυχιακής εργασίας _____.

Μετά το τέλος της εξέτασης συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται ως
εξής:

Η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

1. ....

2. ....

3. ....

Φύλλο Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας

	Βαθμός
Αξιολογητής 1	
Αξιολογητής 2	
Αξιολογητής 3	
Μέσος Όρος	